

Barcelona, 26 de juny de 1931

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

ANY LV - 2712

Preu 20 cts. - Atrassats, 40

El Sant Joan d'enguany

—L'han fet President provisional de la República;
però amb aquesta calor se'ns ha estovat massa

CASA BASTIDA

Passeig de Gràcia, 18 - Telèfon núm. 15247 - BARCELONA

Gran BASAR de Sastreria i Camiseria, sistema Nordamericà i a preus de gran liquidació

La nostra modernitat ens posa fora de tota competència per les raons següents

52 anys
d'experiència
Capital propi
formidable
Existències
fantàstiques

La nostra producció reuneix els millors avantatges: adaptació a les exigències de la moda, millorament progressiu de la confecció, les millors teles emprades en les nostres labors, una rebaixa de preus continuada; tot això per oferir a la nostra joventut la indumentària més excel·lent i ensems més econòmica.

Secció preferent: la de Sastreria, ampliada amb un assortit immens i selecte de vestits per homes, joves i nois de totes les edats, des de 25, 40, 50 i 60 pessetes els més bons.

100.000 pantalons, a 5, 8, 10, 12 i 15 pessetes els més superiors.

En la Secció de Mida trobareu un assortit selecte de llanetes i estams de bon gust, última creació, i tall anglès, a 50, 60, 70, 80, 90 i 100 pessetes.

Tenim muntada una Secció ultraràpida que pot presentar els encàrrecs a les quatre hores.

Els nostres viatges continus a París i Londres ens permeten oferir la moda en el seu darrer moment. Les nostres escaparates us ho demostren.

Impermeables, trinxeres i Plomes, des de 15 ptes.
Guardapols, des de 5,95, i gorres des de 0,95 ptes.
Americanes Sport i Bruses Golf, des de 25 ptes.

SECCIÓ DE CAMISERIA

100.000 Camises blanques, des de 3,95 pessetes
100.000 Camises color. des de . . . 4,95 "
100.000 Païames, des de . . . 5,95 "
100.000 Calçotets. des de . . . 1,95 "

En la Secció de Camises i Calçotets a mida, tenim una gran existència en teles i dibuixos de totes classes, fins les més fines i selectes, que oscil·len, els calçotets, de 4 a 10 pessetes, i les camises, des de 10 a 25 pessetes.

Tots els nostres clients són obsequiats amb diversos presents i segells d'Estalvi Popular de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

Crits i electorals

DEMÀ passat començarà, en realitat, la història viva dels pobles d'Espanya, d'Hispania o d'Ibèria; demà passat s'iniciarà el nou camí de tots els pobles que integren el que fins ara ha estat domini de l'autocràcia borbònica; demà passat els homes deixaran d'ésser súbdits, per a ésser ciutadans; demà passat acomiadaran definitivament el règim monàrquic, i el poble elegirà els homes que han de donar al país l'articulació legal que la revolució demana i necessita; demà

passat, amics, tots aquells que fins ara han lluitat pel progrés de les idees republicanes, tots aquells que han volcat la seva vida per la conversió en realitats de totes les il·lusions, podran deixar d'ésser polítics aficionats a la revolució, per a ésser, en definitiva, ciutadans normals que votaran quan sigui necessari i es sentiran governats per qui elegits per ells portaran a cap l'obra transcendentalíssima de donar a la revolució del 14 d'Abril la seva legalitat constitucional; demà passat es referà la història d'aquest país, conjunció de diverses nacionalitats que per obra megalòmana d'uns reis foren ajuntats per la creu i pel ferro; per la sang i la conquesta, i que suara, un cop definides les personalitats ètniques i geogràfiques, a què tenen dret, retornaran a la seva veritable raó d'existència, a la d'una federació orgànica d'Estats o Repúbliques, que, davant de les perspectives històriques que se li presenten, no vol altra separació que aquella racional i humana que es necessita per a desenvolupar els mitjans d'una cultura i d'una superació política i social, la qual no veuran els que tanquin els ulls a les vives realitats d'aquestes terres que desvetllats del letargi dels segles borbònics i austríacs, vol refer el camí de la seva història fonamentant-la en les màximes llibertats col·lectives per a obtenir les màximes llibertats individuals.

Si ara fóssim a fer, diríem els fets històrics que han anat passant fins arribar al deslliurament definitiu d'un règim monàrquic, que per excellent que hagués estat, i no cal pas dir que el borbònic no tenia cap garantia d'excel·lència, i tindríem present que en la història d'Espanya sempre ha estat el poble sotmès a una tirania i que sempre els reis han ajudat a què els pobles ibèrics estiguessin en guerra i enemistats per a poder dominar ells amb tota intensitat. Fins que els pobles no s'han entès altra volta, altra volta no ha estat possible la liberació. El Pacte de Sant Sebastià no fou altra cosa que el pacte de tots els pobles d'Espanya disposats a recobrar la seva llibertat. ¿Que en-

cara no ha estat estructurada la fórmula d'entendre's? ¿Que encara no se sap com i de quina manera serà organitzada la República? Això és cosa que el temps i la comprensió ho resoldran i ho resoldrà molt millor que la gent no pensa. El que cal evitar és el sensacionalisme, el que cal defugir és la nota estrident i poca-solta. Es hora de convertir en realitats totes les il·lusions, però totes les il·lusions naturals, lògiques, humanes. Pensar en recular la història és una bogeria. Els pobles que caminen endarrera, moren; els pobles miren avant sempre. La separació total, plena de Catalunya de la resta d'Espanya, no és una il·lusió, és una fantasia, respectable, però una fantasia. Es una hora en què cal pensar en què és precís que es reconegui, per tots els pobles que integren la República espanyola, el dret que té Catalunya a ésser el país que vulgui ésser, però també és l'hora en què Catalunya deu pensar en què el món es va lligant per a fins més alts i més transcendents que servir uns costums i un folk-lore i que les idees d'humanitat i de justícia van donant una nova fesomia a la vida actual, fonament de la futura. Per això té raó quan parla Ventura Gassol i nega el seu separatisme costumista i pintoresc. No es va pas a assolir una personalitat per a resuscitar vells costums de família, "usatges" endarrerits, ni es pot tornar a cantar "Els Segadors" dient:

"Ara el rei nostre senyor..."

perquè sortosament ja no tenim rei "que ens pugui declarar la guerra", puix aquest rei l'hem guanyat en una batalla, derrotant una autocràcia degenerada i forastera.

Es una hora, amics, en què la lluita és ben clara i ben neta. Cal votar ara per Catalunya i per la seva llibertat, llibertat que no vol pas per a iniciar el camí de construcció isolada de la resta d'Espanya, sinó per anar-hi de les seves mans, amb la mateixa lleialtat que han anat de les mans per a enderrocar el darrer rei que ha patit la terra ibèrica.

FRANCESC MADRID

"MERIENDA DE NEGROS"

Primo de Rivera era l'home dels homenatges. N'organitzà de reials, de principescos, d'aristocràtics, de populars... Va batre, però, el rècord en aquell tan cèlebre, obligatori, a ell mateix, mitjançant el qual els seus hereus s'han embutxacat, "legalment", quatre milions de pessetes.

Aquestes operacions genials de l'ex-dictador motivaren enèrgiques reclamacions de l'ex-rei, que, com és sabut, sabia defensar molt bé els seus interessos. D'aquestes disputes, que algun cop van arribar molt tivals, l'"Oeuvre", de París, en reportà algunes.

Es repetien cada cop que s'organitzava algun monopoli amb el seu seguici d'accions lliberades, xecs miste-

riosos, sous fantàstics, etc. En això dels monopolis, Primo era un "as".

La constitució de la "Telefònica", per exemple, fou una veritable "merienda de negros" i originà baralles serioses entre l'ex-rei i l'ex-dictador. La Companyia, però, donà proves de generositat... Tothom quedà content i agraït. Primo hi col·locà els seus fills, els seus nebots, els seus parents—ara encara el govern republicà n'acaba de deixar un de cessant...

Després... Ah, després! El poble, com sempre, va pagar els plats trencats. La Companyia duplicà, triplicà les tarifes als seus abonats, i quan la gent tractava de rebel·lar-se contra l'impúdic canibalisme dictatorial, Primo declarà que els no conformistes serien considerats com a pertorbadors de l'ordre...

Actualment, aquest ordre—l'ordre de les tarifes altes—segueix encara. ¿No seria cosa de fer-les començar a baixar?

RUSIÑOL ÉS MORT

La setmana passada no hi havia Glossari a L'ESQUELLA: no hi càbia. Ara, encara que sembla que l'actualitat hagi passat, l'escriuré dedicant-lo a Santiago Rusiñol, que és una actualitat que no passarà mai.

Consti que em costarà molt d'escriure'l. No puc parlar fredament del gloriós artista de Catalunya, mort en un dels més bells recons de terres de Castella.

Mai com avui no m'havia cregut indigne d'aquest lloc que ocupo en L'ESQUELLA DE LA TORRATXA: el de glossador. I és que aquest lloc, abans que jo, l'havia ocupat Santiago Rusiñol, que signava els seus deliciosos glossaris—petites grans obres d'humorisme—amb el pseudònim de "Xarau". Un bon dia es cansà d'escriure, cregué que ja havia escrit prou, sentí fretura de deixar la ploma pel pinzell. Encara, però, de tant en tant, donà alguna obra al teatre: "El casament de conveniència", "Les dues germanes", "Els analfabets", "Miss Barceloneta".

Però ja no escrivia el glossari, que, però, seguia apareixent amb la signatura de Xarau. Fins que un dia em digué:

—Home, vós us fiquen amb la gent, i la gent després se les heu amb mi. I jo no sé de què se les heuen. I a mi, més que glossaris, em convenen tranquil·litat i bons aliments, i jardins per a poder pintar.

Així fou com nasqué Virai. Abans, però, quan amb ell parlàvem del glossari, d'algun no sabíem si l'havia escrit ell o l'havia escrit jo.

Ara, a mi em costa un esforç terrible escriure el d'aquesta setmana. I no pas perquè no tingui tema. Però és un tema tan trist, aquest de la mort d'un amic estimat! Quan jo era molt jove, Rusiñol ja era gloriós i tenia, com la de molts altres, la meua admiració. Després fórem amics: ens llegíem les comèdies; beguérem junts una importantíssima quantitat d'absents; cantàvem les seves cançons, magníficament estrafolàries; s'asseia a la nostra taula... per a no menjar, perquè ara, darrerament, això del menjar no li feia cap gràcia.

Era ple de vitalitat, d'alegria, de joventut. Era un dels homes més joves de Catalunya.

Ara ja és mort. I jo, que encara no tinc costum de posar-me trist, sento avui una gran tristesa, perquè en morir ell, em sembla també que mor un xic la nostra estimada ESQUELLA.

VIRAI

La mort d'En Rusiñol

Amb la mort del mestre plora la poesia.

Rusiñol ha estat el poeta que, rient, ha penetrat al cor de tots nosaltres.

A Rusiñol l'ha volgut tothom, l'ha admirat tothom.

Rusiñol ha viscut les hores d'escenari, de cafè de poble, de recó de muntanya, parlant amicalment amb gent humil, gent que l'ha escoltat amb devoció i respecte.

Per tots sempre tenia Rusiñol una paraula, una frase, un acudit que ens feia somriure, que ens feia pensar o arribava a emocionar-nos.

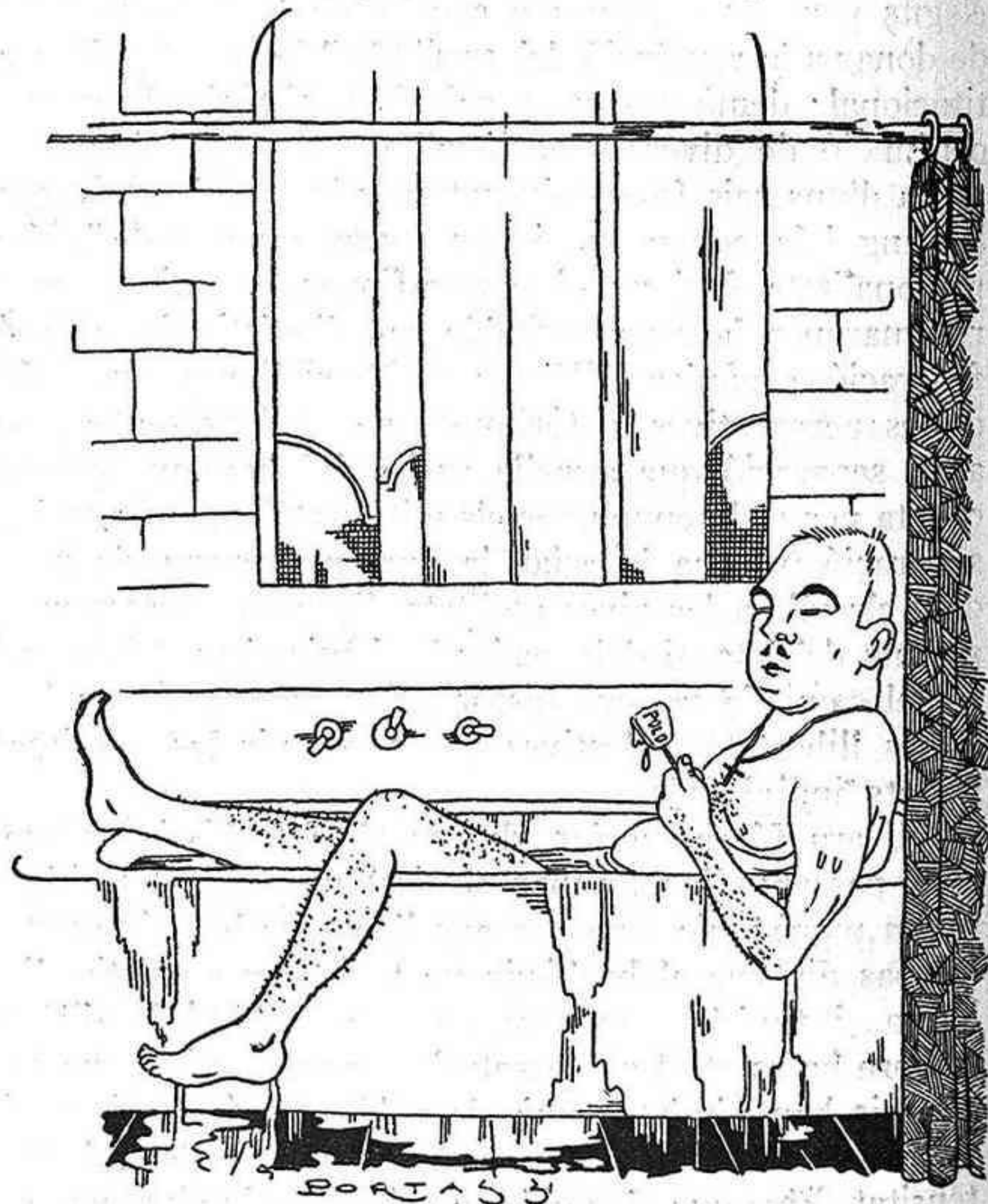
Rusiñol ha estat d'aquells homes, com vulgarment es diu, que s'han rigut de la seva pròpia ombra. I és que per Rusiñol, que a la seva manera fou un filòsof, la vida en si no valia res. La vida, per ell, no era més que una gat-zara.

Per això ens fa l'efecte que el mestre ha rebut la mort rient i, rient, ha anat al cel dels artistes, aquest cel especial on només hi van els homes dignes.

Nosaltres, mentrestant, aquí, a la terra, enyorem En Santiago Rusiñol. L'enyora la gent del camp, la del mar, la dels cafès de poble, la dels escenaris. L'enyora la nit, aquesta nit que amb En Rusiñol eren companys tan inseparables.

I més que ningú l'enyorem nosaltres.

Nosaltres, en Rusiñol, no vèiem l'amic, ni el pintor,

La malaltia de l'Anido

Frescuritis i canguelitis aguda

ni el poeta: vèiem el pare espiritual; i ara no ens podem avenir a no tenir-lo.

Nosaltres, que estem acostumats a fer el cor fort; que les moltes contrarietats de la vida han acabat perquè ja no ens sabéssim emocionar en els moments en què el cas ho requereix, avui, en saber la mort del genial artista, hem plorat. Hem plorat d'una manera silenciosa. Amb el pensament. Amb el cor. No l'hem plorat amb els ulls, perquè el somriure del retrat que tenim davant sembla com si ens volgués reprendre d'una manera amable.

Amb la mort d'En Rusiñol mor la nit, moren les hores d'una bohèmia sentimental; d'una bohèmia plena de bondat, de rialles i joventut; d'una bohèmia que ens haurérem de conformar amb llegir-la i que mai més, mai més no tornarem a viure-la.

AGUSTÍ COLLADO

Estampes del camp

DIES PASSATS

Avui, ara, quan fa aquesta calor insuportable, aquesta calor infernal, em plau recordar els últims dies de fred del passat hivern. Recordant-los—com que encara no puc deixar Barcelona, perquè la molta feina, massa feina, no m'ho permet—, potser em semblarà que no fa, que no tinc, tanta calor.

Ultims de febrer. El camp nu. Blanc resplendor de neu en el cim de les muntanyes llunyanes. Però els camps ja es vestien del verd dels blats que al juny serien espigues daurades. Però els ametllers, tremolosos de fred, es cobrien de flors blanques i, com les muntanyes, semblaven tenir resplendor.

En apuntar el dia, Joan surt "a veure si aixeca algun conill". Però es veu que els conills, a aquesta hora, no tenen ganes d'aixecar-se, perquè Joan sempre torna com se n'havia anat: amb el gos, amb el sarró, amb l'escopeta. I amb un xic més de fred que abans d'anar-se'n. Per a fer-se passar aquest fred, Joan, abans de començar a treballar, beu un tupí de vi calent amanit amb canyella i sucre. Després agafa l'aixada, un sarró—en el qual hi ha l'esmorzar—, i se'n va al camp. No el veiem ja fins que toca el migdia.

Jo, aquests últims dies de febrer, no puc sortir de casa; plou, plou desesperadament. A vegades, a mitja nit, hi ha una pausa en la pluja. Cessa de ploure, el cel sembla aclarir-se. Hom veu parpellejar algun estel. Hom veu, a l'horitzó—damunt dels camps mullats, que fan una olor de terra i de brots novells—una lluna roja, enorme, que fa l'efecte d'un fanal japonès de paper de seda.

Després torna a ennuvol·lar-se el cel; desapareixen els estels i la lluna; la nit s'enfosqueix; el camp es submergeix en la negror; torna a ploure. Algunes nits aquesta aigua és neu i, si s'asserena, a la matinada els camps són blancs de gebre.

Però en l'interior de la casa no s'hi està tan malament. Sobretot per a un home com jo, cansat de rodar, d'anar amunt i avall, que vaig fent-me vell, i prefereixo la companyia dels llibres a la dels homes. No puc queixar-me. He viscut molt; he viatjat; he estimat; he lluitat; he sofert. Ara em cal descansar.

A dalt hi ha les cambres de dormir, unes cambres que, a força de posar-hi mobles, hem enxiquit i hem fet íntimes. Els llits són alts, carregats de matalassos, coberts de domassos antics de colors severos: porpra, blau, verd profund, groc d'or vell. Aquests llits són vells, dels avis; n'hi ha d'Imperi, d'isabelins, n'hi ha un de barroc, amb la capçalera plena de pintures i daurats.

Hi ha unes calaixeres isabelines, de fusta negra, o negra amb aplicacions de color canyella. Damunt aquestes calaixeres hom veu coses velles, ingènues, delicioses: una

La vaga dels tramviaris

—Em sembla que no et queixaràs: La República us tracta millor que la U. P.

Sant Pere opina

—Abans, aquí al cel als republicans no els deixàvem entrar. Ara, si segueixen per aquest camí, els que no deixarem entrar serà els capellans

Els alarmistes

—La República sols durarà fins al 5 de gener
—Per què?
—Perquè el dia sis ja vénen els reis.

marina feta amb petxines de colors; unes flors de draps dintre de fanals de vidre; uns canelobres amb candelas de forma salomònica; els retrats en daguerreotip d'una senyora i un senyor: ella amb mirinyac pompós, pentinat de tirabuixons i un pit ubèrrim; ell amb levita cenyida, bastó de canya d'Indies, gran barret de copa d'ales planes, patilles i bigoti; el senyor recorda un xic Víctor Balaguer; la senyora, Isabel II.

Hi ha també algun canterano anglès de començaments del XIX segle; alguna cònsola Imperi, carregada de llibres: la "Passió", segons Anna Caterina Emmerich; una "Guia de Barcelona", de l'any 1837, amb l'hora d'entrada i sortida de les diligències; una "Historia de la Revolució de Francia", de Belaunde; un "Pau i Virgínia", editat en 1799; una "Gramàtica i Apologia de la Llengua Catalana", original del sacerdot Ballot, impresa a Barcelona, en l'impremta de Joan Francesc Piferrer, l'any 1814...

La cambra on jo dormo té una finestra—una finestra minúscula en el mur gruixut—al costat del llit. De nit hi bat la pluja, que fa en els vidres una música lleu, tiple, somorta. De dia, en apuntar el dia, hi vénen ocells, atrets per les molles de pa que cada nit hi deixen unes amables mans de dona. La pluja també bat, amb un to més greu, en les teules. I des del llit, adormint-se, és plaent oir aquesta remor de la pluja.

A baix hi ha el menjador, la cuina, un saló amb cònsols antigues, amb quadros antics—retrats i assumptes religiosos—, amb cadires enfundades. Aquest saló s'obre poques vegades, perquè rebem poques visites: la casa és lluny de poblats, i jo em torno cada dia més enemic de les visites.

Generalment, fem vida al menjador. Al menjador hi ha una gran finestra que s'obre a la pèrgola; hi ha una llar de foc d'ampla campana; hi ha un tinell per a la vaixela; hi ha un rellotge de caixa; hi ha un armari amb llibres: Joyce, Proust, Valery, Sherwood Anderson, Mann.

Hi ha algun gerro, algun plat, algun vidre antic; hi ha, a les parets, dos o tres gravats dels segles XVIII i XIX.

Un alegre foc de sarments, d'olivera, crema tot el dia a la llar. A les tardes, en havent dinat, les dones cusen vora la finestra. La pluja torna opac el paisatge, l'allunya, el limita.

De nit, quan tots són a dormir, és plaent treballar vora el foc. I és plaent de, tant en tant, deixar el treball per a beure un glop de cafè, un glop de conyac, per a encendre una pipa.

Hi ha un gran silenci. Sols s'oïx la remor apagada de la pluja i l'apagat bategar del rellotge.

LLUÍS CAPDEVILA

Anècdotes d'En Santiago Rusiñol

EN RUSIÑOL NO SERVIA PER GOVERNANT

Una vegada li varen demanar que es presentés, ara no recordo si era per regidor o per diputat, pel cas és igual, i En Rusiñol els va contestar: "Mireu, jo no serveixo per a governar; prefereixo que em manin, i després fer el que em sembli. Trobo que és molt més pràctic".

EN RUSIÑOL CURIÓS

A Xàtiva varen invitar En Rusiñol a una reunió espiritista, per tal de convèncer-lo.

El varen pregar que fes una pregunta, que seria resposta pel "mèdium". En Rusiñol, tot fent la rialleta, va fer la pregunta, i no va rebre resposta. La pregunta que havia fet era que volia saber el nom del soldat desconegut.

EN RUSIÑOL, ESTADISTA

Com a estadista, ningú no el coneixia. El coneixien com a pintor, com a poeta, com a autor dramàtic, com a humorista, però no com a estadista.

En estrenar-se, al Novetats, l'any 1917, la "Gente bien", En Rusiñol va sofrir un atac de gota que el va retenir quatre mesos al llit.

Va ésser aleshores quan tingué l'acudit de fer una estadística. Va prendre un paper i la ploma, i començà a comptar el temps que havia estat bo i el temps que havia estat malalt.

El resultat va donar més quantitat de temps al de les malalties.

Creieu que l'estadística estava feta en tota regla.

EN RUSIÑOL, REDACTOR DE "L'ESQUELLA"

Durant molts anys, En Rusiñol havia col·laborat setmanalment en aquestes planes, on feia el "Glossari" i que signava amb el pseudònim de "Xarau".

Estem més que orgullosos de tal col·laboració, i que L'ESQUELLA DE LA TORRATXA sigui l'arxiu de les belles próses, plenes d'humor i enginy, que són la producció periòdica de tota la vida del nostre mai prou plorat company i amic En Santiago Rusiñol.

✱

Un dia, un familiar seu es queixava del tabac que fumava Rusiñol. Aquest es defensava dient que tant li feia un tabac com un altre, que no veia cap diferència entre el tabac d'estanc i el de l'Havana.

—I si no—acabà—, estic segur que no coneixeries, dels dos, quin és el bo i quin el dolent.

El familiar alludit digué que podien fer la prova quan volguessin.

Dos o tres dies després, Rusiñol fumava un cigar de l'Havana i el familiar es tornava a queixar de la pudor del tabac. Rusiñol somreia finament.

✱

Rusiñol estava malalt dels ronyons i li aconsellaren les aigües d'un balneari. Per a no avorrir-se, se n'hi anà amb el seu amic l'escultor Enric Clarasó.

En essent al balneari, el metge li digué que era precís fer un anàlisi d'orina.

I Rusiñol, tot rient, digué:

—Es que En Clarasó també pateix del mateix mal."

I el metge, prenent-s'ho en "serio", digué:

—Molt bé: el farem a tots dos."

L'anàlisi donà el resultat més inesperat: Clarasó era el malalt i Rusiñol no tenia res.

Però és que havien equivocat les ampolles!

✱

Rusiñol era l'home que mai no tenia pressa.

Una vegada, de nit, anant de Madrid a Aranjuez amb un amic seu, l'auto sofrí una "panne".

L'amic es desesperava. Rusiñol el tranquil·litza:

—No t'encaparris, que no tinc pas pressa."

I a la claror dels fars de l'auto es posà a escriure.

Per anar de Madrid a Aranjuez trigaren nou hores!

El ministre i el president

—Nosaltres, Marcel·lí, no podem estar en desacord. Ens ha d'unir sempre un sol amor: La Llibertat

Les reformes de Manuel Azaña

—Els haig de pintar de nou. I els dolents, al cove

Rusiñol, com Molière, no tenia gaire simpatia als metges.

Un dia, a casa seva, algú li anuncià:

—Hi ha el metge."

Rusiñol, gens tranquil, digué:

—No el deixeu entrar, que avui em trobo malament!"

Lerroux a Barcelona

Diumenge al matí va arribar a la nostra ciutat l'actual ministre d'Estat, Alejandro Lerroux; cabdill del partit republicà-radical. Poca estona després, donava un míting a la plaça Monumental, en la qual sols s'hi podia entrar per mitjà d'invitació.

Els diversos apartats del discurs del senyor Lerroux foren: "Els temps heroics", "Preparatiu revolucionari", "El problema de Catalunya", "La col·laboració dels partits", "El problema de la terra", "El problema religiós", "Els nous republicans", i "La qüestió econòmica". En tots ells ens va demostrar ple coneixement, i el seu verb vibrant fou subratllat pels aplaudiments dels qui omplien la plaça.

Lerroux, diumenge, ens va recordar el Lerroux de l'època floreixent dels radicals.

Catalunya i els clergues

Que a Catalunya i a tota Espanya hi sobren sotanes és cosa tan clara i diàfana com l'aigua de Canaletes. Que el núvol negre té d'esvair-se, la pudor de cera cremada té d'esventar-se i els repics de campanes han d'emudir per sempre, és tan claret i transparent com el vi del Priorat, poso per segon exemple.

Però que un hom té dret a dir el que sent, a opinar, encara que sigui amb sordina, a explaiar el pensament, encara que sigui sota un barret de tres cinquanta, és també tan clar, tan diàfan i tan transparent i alhora substancials com el rom "Bacardí" o el "Codorniu" dels nostres amors. (Ai els "platònics"!)

Quan Francesc Macià era a Prats de Molló, acompanyat d'En Gassol i aquell escamot de valets llibertaris, tractant de deixar mapat per sempre més en l'espai del nostre cel aquell estel de cinc puntes que ara no surt per en lloc perquè l'ha fet fonedís un tracte excessivament pueril i una col·lecció de discursos "geogràfics" que no condueixen a res més que a fer ballar el cap a qui se'ls escolta, prenent nota de les muntanyes fins ara inconegudes que teníem a Catalunya. Quan a Horta onejava l'ensenya rebel dalt del turó de "La Peire" i tot Catalunya restava disposta a donar la seva col·laboració al crit de: "Catalunya lliure!", i el malaguanyat Primo repetia la coneguda cançó de què "el separatismo no existe", a Catalunya molts clergues predicaven d'amagat, en català, en algunes parròquies de ciutat l'ensenyança es feia en català. La propaganda apostòlica es feia en català, i fins algun modest clergue era perseguit pels sectaris d'En Cametes per ésser massa català.

Han fet més catalanistes els clergues de les parròquies que tots els discursos pronunciats i per pronunciar.

Per això vàreig dir en certa ocasió a Ventura Gassol, en el teatre Espanyol, i en el camerino de Josep Santpere, que amb els clergues no es podia fer taula rasa, i que l'actitud adoptada pels prohoms del catalanisme abans de la República, predicant la llibertat de cultes i la separació de l'Església de l'Estat, era força susceptible de discutir i sospesar. I ara crec més encara: crec que amb els sentiments d'una part de poble (no ens enganyem), la majoria, no s'hi pot jugar, perquè estic segur que si es fes votació, com no dubto que es farà, sobre l'assumpte, els clergues bons, els que laboraven contra l'opressió d'aquell règim, els que han fet tants patriotes, restaran a Catalunya "per ordre del poble" i per ell seran respectats i enaltits.

S'imposa una revisió acurada de l'actuació d'aquests

homes. En bona hora que es treguin les comunitats, que sols perjudicis porten a la llibertat de pensament i a l'adveniment de l'emancipació nostrada. Fora jesuïtes! Fora no tenir altre patrimoni que la modesta sotana són tan liberals com nosaltres, tan catalans com nosaltres, i tan comunitats poderoses!; però respecteu els pobres que per dignes del respecte popular com nosaltres.

I per si el meu modest article despertava rezels en vers la meua significació política, els diré que a república no hi ha qui em guanyi, a socialista tampoc, i que mentre una mà desconeguda clavava en el campanar del Pi la bandera barrada, en plena dictadura, la que signa el present article ajudada d'altres, clavava en terra del turó de "La Peire", la que hi va onejar tot el dia.

I "encara" no sóc ministre!

FRANCESC OLIVA

—No direu, ara, que a la Casa Gran no s'hi faci feina!

—Certament, ara es treballa de valent.

—Sobretot en la darrera sessió...

—Que va durar tres horetetes!

—I encara no esteu content?

—De mica en mica s'omple la pica, home!

—De totes maneres, hem de reconèixer que tot aniria com una bassa d'oli, si no hi haguessin els eterns descontents.

—Voldreu dir els esgarriacries? Més clar, els pobres cucurulles, que sempre que gosen obrir la boca, és per ficar-se de peus a la galleda?

—A aquests, ara és hora de dedicar-los allò: "Perdonad, señor, sus muchas faltas".

—I vós, que n'éreu tan partidari!

—"Alto"! Jo no n'era, ni en sóc, de partidari d'aquests. El que em passava, era que hi estava tan acostumat, a què remenessin les cireres, que em creia que ningú més que ells no podria administrar la ciutat.

—Administrar, dieu? Vós us en f...umeu!

—Home, jo en dic administrar de posar uns rengles de números l'un sota de l'altre, i sumar-los després, per fer pagar el total als ciutadans.

—No està del tot malament, la vostra tesi.

—Però ara em convenço que sense ells poden fer-se les coses ben fetes, i fins i tot estalviar algunes pessetes.

—Això, això! Amb menys tècnics tallats a la mida de Mainés—que tenen la pretensió de presentar per diputat—, també podem passar.

—Es allò; podem ésser no tan savis com els de la concòrdia, però el resultat serà més falaguer...

—Home, en vull veure el resultat, jo. No m'acaben de convèncer, amb aquest emprèstit de quinze milions. Si amb ell anivellen el pressupost, voldreu dir-me quin benefici hi tindrem, amb els interessos que s'hauran de pagar? Em sembla que són estalvis d'aquells que es mengen les estovalles.

—Us esteu revelant un tècnic, vós, ara. A ben segur que si sabien la "prenda" que tenen, us farien deixar la "guerrera" vermella i la porra, i us enviarien...

—A portar més cartes?

—No, home; a passar el balanç de fi d'exercici.

—Ca! S'hi està tan bé ací, al "quartelillo"!

Abans

Durant la monarquia: Un polític republicà a la presó

Durant la República: Un lladregot monàrquic també a la presó

Uniforme que proposem als nous diputats... si la calor apreta com ara

Proses ciutadanes

ELS POBRETS PROPIETARIS...

La recent disposició dictada per l'Ajuntament, és a dir, recordada, perquè ja fa anys que deuria complir-se i no ho feia ningú, ens obliga a parlar d'un altre aspecte abusiu de certs propietaris. No volem referir-nos, ara, als ascensors, i sentim no viure en una casa on hi hagi una gàbia d'aquestes, per a fer complir al pobret propietari les ordenances municipals.

La nostra condició, però, de ciutadans barcelonins ens ha portat a conèixer algunes persones d'aquestes que, carregades de diner i amb algunes finques, es creuen ésser els reis en tot i, pel sol fet d'ésser propietaris, creuen que la casa dels altres és quelcom del seu propi patrimoni. Per ells és un mite allò que pagant el lloguer no tenen res a veure amb la part de dintre de les portes de l'escala. Sempre ensumen, com els gossos, la manera de ficar-se a casa d'altri, i fins i tot inventen obres per a posar-hi el nas.

N'hi ha d'altres que, si te'ls escoltes, encara t'han llogat el pi per favor. No hi valen els vint duros de lloguer pagats religiosament per endavant, ni negar-se a desembussar ca'n Felip, ni donar-te l'aigua amb comptagotes. Ells són una espècie de guàrdia civil monàrquica, que et fan un gros favor deixant-te tranquil i no augmentant-te el lloguer.

Però nosaltres voldríem, avui, saber si un pobret propietari d'aquests té dret a insultar els veïns, a no donar-los aigua, a tancar el terrat perquè no n'hi vagi'n a cercar quan les aixetes no ragen. Nosaltres voldríem saber si alguna autoritat republicana de Barcelona podria posar les peres a "quarto" al senyor que té una casa amb setze pisos al carrer de l'Argenteria, número 6, que crida com un envergumen en dir que quan no estiguin contents, que

marxin, que li faran un favor, perquè així augmentarà el lloguer dels pisos.

Nosaltres voldríem denunciar aquest senyor Canons, que, si té molts diners, no té cap concepte humanitari ni coneix la urbanitat. Es, tot plegat, un pobret propietari que necessita un veí tan fresc com ell, que li arrenqui els candaus que posa, que li rebenti les portes que tanca i denunciï a Hisenda els lloguers elevats que cobra, per saber quins té declarats i saber si estafa al Govern.

I, si ni així en poden sortir, caldrà que tots plegats iniciïn una acció conjunta i li senyalin el camí a seguir: el de tractar les persones com a tals, o una estaca per les seves costelles.

DOMÈNEC DIUMENGE

De la caserna

Voldria enrobustir-me i no llanguir
si em fos enuig la vida que començo;
si, no és al meu albir el temps que esmerço,
del pensament no vull que es pugui dir.

El pensament rebel em fuig d'ací
i ell és meu i llibert en l'hora esclava,
i cerca el nodriment en ço que amava
perquè no es desassembla avui, d'ahir.

Ignot, així el duré en ma recordança,
més segur i més lliure en la fermaça
d'oïr-lo perdurable a cada albat

d'una ampla llibertat rejuvenida
que perenne o fugaç és deseixida
d'aquesta impertinent fatuïtat.

FRANCESC SERRA

BARCELONA

Gardiel Poncela és un autor jove, tan jove que, segons tenim entès, aquesta és la segona comèdia que estrena. Comèdia còmica, perquè Gardiel Poncela és un humorista: un humorista un xic a flor de pell, poc profund, la gràcia del qual és més de lèxic que d'intenció, com acostuma a passar.

La comèdia de Gardiel Poncela té quatre actes i es titula "Margarita, Armando y su padre", i és una nova versió de "La dama de les camèlies", de Dumas fill. El tema és suculent i magnífic, i mereixia ésser tractat amb més intenció irònica. Gardiel Poncela sols s'ha preocupat de fer passar l'estona al públic.

"El alma de corcho" és una animalada més de les moltes que han perpetrat Muñoz Seca i Pérez Fernández.

No mereix pas el comentari.

NOVETATS

"Canción de siega" és una sarsuela en un acte, original de Francesc Prada i Lluís Calvo, amb música de Benet Morató.

El llibre és interessant, encara que no nou, i tractat amb força encert. La música acusa en Benet Morató, el distingit compositor català, les brillants condicions que ja aplaudirem en la partitura de "Guzlares".

COMIC

Una nova revista: "Las bellezas del mundo", d'Antoni Paso i Tomàs Borràs. I un nou èxit. Un nou èxit ben merescut. Antoni Paso i Tomàs Borràs tenen la mà trencada en aquests afers teatrals. I les seves revistes tenen un "cachet" de bon gust que no tenen totes les revistes.

L'obra és presentada amb riquesa i fastuositat dignes d'elogi.

APOLO

"Pelé i Melé". Una altra revista, que és el gènere més indicat per a aquests dies xardorosos d'estiu. Els autors d'aquesta revista són Paradas, Giménez i el mestre Guerrero.

L'obra, com és lògic, no té cap transcendència. Però distreu i fa passar un parell d'hores entretingudes.

POLIORAMA

Benavente tornarà a empipar-se amb els barcelonins: la seva comèdia "Literatura" no ha plagut al públic, i l'empresa s'ha vist obligada a retirar l'obra.

Veritablement, "Literatura" val poca cosa. No és més que una mena de xafarderia mesquina i poc intel·ligent contra la nova literatura. La "broma" del senyor Benavente, en aquesta obra, és una "broma" de baix vol, de poca elegància; una "broma" per a la classe mitja.

El teatre, senyor Benavente, no és això. Vostè ja ho sap, perquè ens ho ha demostrat altres vegades.

V.

ENTREACTES

Ha ingressat a la companyia de Josep Santpere l'actriu Maria Font, per a interpretar l'obra d'Amichatis "Del mateix fang".

Ramon Vinyes, que acaba d'arribar d'Amèrica, està treballant en una obra nova, sense títol encara.

Lluís Capdevila té enllestida la seva comèdia "Adriana i l'amor".

DEL NOSTRE EXCURSIONISME, per F. Pujol i Algueró.

Pujol i Algueró, home cordial i efusiu, escriptor notable, segueix amb aquest llibre la seva obra en favor de l'excursionisme. Que és, a fi de comptes, obra de cultura, d'alta i noble cultura. Tres són, amb aquest, els llibres que Pujol i Algueró dedica a l'excursionisme: "Orientacions d'excursionisme" i "Excursionisme i ciutadania". N'anuncia dos més: "Tècnica de l'excursionisme" i "Valor moral i social de l'excursionisme".

Obra digna, seriosa, patriòtica, la de Pujol i Algueró. Obra digna d'elogis.

CARTAS A UN AMIGO, per Rabindranath Tagore.

Heu-vos ací un llibre interessantíssim per a conèixer la personalitat — i la intimitat — del famós poeta hindú, el més humà dels poetes contemporanis. En aquestes cartes, el gran poeta — i mai com en el cas de Tagore, poeta vol dir vident — despulla la seva ànima plena de bondat i noblesa.

Algunes d'elles tenen la força lírica dels seus poemes. I en totes elles hom veu l'home que malda per un ideal de superació i d'intel·ligència.

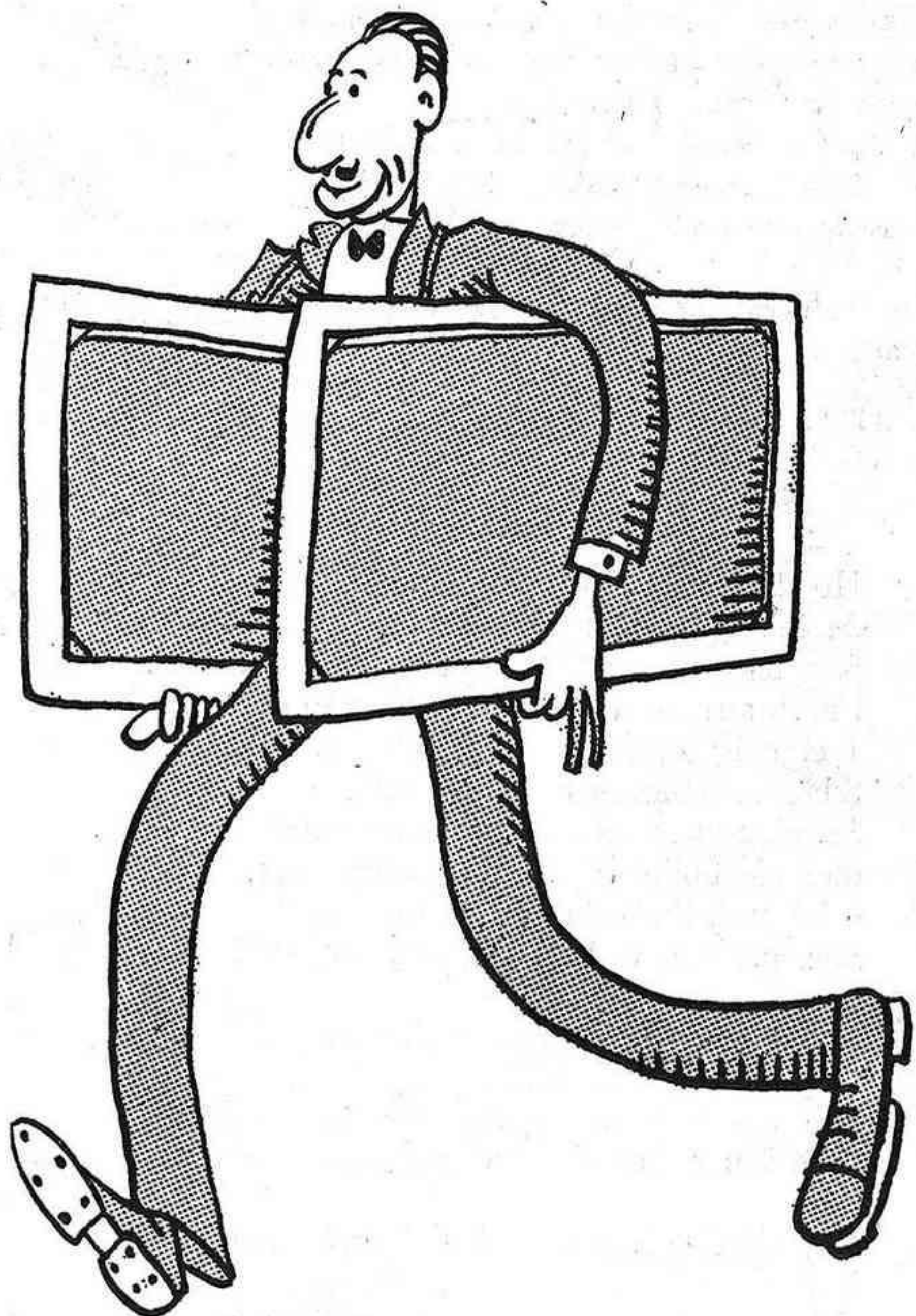
ALPHA

ALTRES LLIBRES REBUTS

"Una vida", novella de Marc Jesús Bertran.

"La ciencia en el país de los Soviets", per G. Crowther.

"Memorias del cura Gapon".

L'ex-rei ven "quadros"

—Així despistaré, i em prendran per pobre

"Victor o La Rosa dels Vents", novella d'A. Esclasans.

GIZY, de G. Papini, traducció de Marius Verdaguer.

Heu-vos ací un llibre interessantíssim, publicat fa poc per l'"Editorial Apolo". Cal dir del mateix que convenia que fos incorporat a les nostres lletres. Perquè no tot ha d'ésser literatura estricta, o de guerra, més o menys locarnista; o literatura russa post-bolchevitzant. El trotskisme o el leninisme, clar, tenen un interès. Però no passen d'ésser un accident polític.

Llibres de literatura, però densos d'idees i de substància humana, són els que cal llegir.

El llibre de Papini és un llibre de literatura bona, perquè conté una visió personal del món, i dels homes, de vegades cruel, però justa.

Fet per un home del seu temps, no es pot sostroure a la influència del mateix. Ha de referir-se, doncs, a Lenin, a Gandhi, a Trotsky, a Ford, a Bernard Shaw, etc.

De Ford, diu el següent, que citem com a exemple d'aquesta literatura càustica i sucosa. "Fabricar sense cap operari un número més gros cada vegada d'objectes que no costin gairebé res. És l'ideal. Reconeixo que seran precisos encara unes dotzenes d'anys per a arribar-hi. Construeixo una fàbrica a Detroit que s'anomena "La Solitària". Una fàbrica en la qual no hi haurà mai ningú."

A Wells el qualifica d'"etern venedor de Novetat". A Edison "com a l'home que després d'haver-se passat la vida inventant perfeccionaments materials", cap dels quals afecta a les essències humanes. Això és, l'home que ha perdut el temps.

A dins de Papini hi ha un caricaturista agut. Llibre aquest, atapeït de substància, que recomanem als lectors de L'ESQUELLA.

La traducció d'En Marius Verdaguer és acurada.

J. P.

Estances

He deixondit del somni d'una vida
de fals i moridor enervament,
per tení una altra fe amb més embranzida
i amb altre somni fruir l'encantament.

I el goig aquest, mig l'ànima encongida,
esbossa, temorenca, febrilment:

¿Serà aquest meu amor una mentida
que agemolint-se viurà efímerament,
o bé serà l'albor d'una altra vida
que, perpetuant-lo, no el farà morent?

Si en la sentor d'aquesta hora callada
el pensament em porta prop de tu,
vull que el meu pensament a la vegada
tingui el reflex de la claror que et lluu.

Guardaré el bell record dels besos d'ara
i aquell suau desmai d'aquella nit;
si ho recordem ja vells, oh!, vull encara
ton rostre retornà a veure enrogit!

FRANCESC SERRA

El foc d'aquest any

Amb quina alegria cremal!

Dos atletes valencians han anat a Menton a col·locar un pensament en la tomba de Blasco Ibàñez.

No volem pas suposar que sigui una ironia.

❖

L'Ajuntament republicà de Tarragona ha acordat emplaçar el monument als màrtirs, de Juli Antonio, a la Rambla de Sant Joan.

Ho trobem molt bé. Els Ajuntaments monàrquics no el posaven perquè els espantava la virilitat...

❖

Llegim a "El Matí" que ara tots els negres es faran catòlics.

Bé... a falta de blancs...

❖

A Xang-Hai ha estat descoberta una gran quantitat de contraban d'heroïna.

Abans, a Madrid, al Palau reial, també se'n feia molt, de contraban d'heroïna: creus, ascensos, pensions... tot anava de contraban.

✂

A Berlín van apedregar el Palau de la Justícia.
...Perquè, segons diuen, era el de la Injustícia.

✂

Uns veïns de Fontainebleau han regalat al senyor Borbón un llibre antic titulat "La instrucció del rei en els exercicis de la caça a cavall".

Els bons veïns de Fontainebleau ignoren, sens dubte, que a l'ex-rei la caça que li agrada més, a cavall o sense, és la del sindicalista.

I, si no, que ho preguntin a Martínez Anido...

✂

Al bell mig de l'escala de la Lliga regionalista del districte vuitè hi ha un rètol que diu: "Se fabriquen barquillos".

Segurament que el cartellet denota clarament aquests "frigios", republicans de darrera hora, que en la nostra parla en diríem "neules".

Heu-vos ací una coincidència ben remarcable.

✂

El nou governador, senyor Carles Esplà, s'ha interessat en el nomenament de dos jutges especials: l'un, cuidarà dels detinguts governatius. L'altre, de tot el que faci referència a l'època de terror capitanejada per l'Anido.

Mentre amb tanta justícia no arribem a enfarfegar-nos, ja anirem bé.

✂

L'Ajuntament de Sitges s'ha dirigit al d'ací per tal que s'adhereixi al seu acord de demanar al govern que les despulles del nostre entranyable Santiago Rusiñol puguin reposar per sempre més, al Cau Ferrat.

Creiem arribada l'hora que Catalunya tingui el seu panteó d'homes il·lustres en el nostre cementiri nou. Són ja moltes les cendres glorioses que jauen disperses ça i enllà i que podrien aplegar-se al redós d'una sola cambra mortuòria.

Així, cada any, podríem dedicar una diada als qui foren els nostres homes i honorar conjuntament la seva memòria.

✂

La Cambra de la Propietat urbana — està clar! — ha sortit en defensa dels pobres propietaris en ço que fa referència als serveis d'ascensors que el nostre Ajuntament ha ordenat funcionessin a tota hora i per tothom.

Ja hi estem acostumatats a aquestes llàgrimes de cocodril.

C. R. F.—En parlarem.

V. S.—Canvieu el trolley, que per aquest cantó no ens entendrem.

F. S.—En guardem una per quan tinguem lloc i oportunitat de publicar-la.

A. R. O.—La idea és bonica, però està defectuosament escrit.

A. E. P. V.—Impossible publicar-ho.

A. M.—No n'heu ensopegat cap. Impossible publicar-los.

D. M. B.—Les guardem.

C. T.—Ni ara, ni mai.

No.—Ho heu endevinat: No.

Llumenera.—No aneu pas pel camí de fer-vos popular. Amb versos arribareu al cim només pujant-hi a peu.

J. M.—Deixeu-ho córrer, cregueu. No val pas la pena de preocupar-s'hi.

M. H.—Són coses de la vida, amigueta. Quan ens creiem arrapar-nos a la felicitat, es gira la truita i tot va cap per avall.

Ll. T.—Un altre dia, germà.

H. C. S.—No va.

F. S. M.—No va arribar a temps.

J. R. P.—El vostre ha estat refusat per llarg. Us cal llegir molt en català, abans de decidir-vos a escriure res més.

J. J. C.—Us diem amb franquesa que aquests temes són massa gastats.

P. V.—L'un, el de C, és dolent; l'altre, ja se n'han fet prou coses.

L. T. V.—Anirà. Gràcies.

G. N.—Com a vers, molt dolent.

A. C. (Espluga).—Si us hem de donar "algo"? Expressions, i gràcies.

D'Incògnit.—Els dibuixos no poden anar. Quant a l'article, fou publicat al núm. 3.219 de "La Campana". Repasseu la col·lecció i el trobareu.

F. S.—No és publicable perquè no diu res.

R. D.—Anotada la subscripció. Mercès. L'original, excessivament llarg.

E. M. C.—En torn de publicació.

V. G. C.—Us diem el mateix.

J. R. A.—Anirà, si el lloc ens ho permet.

Surraf.—No està prou bé.

Impremta "L'Esquella" i "La Campana", Om, 8, Barcelona

Les salses d'Alcalà Zamora

—Em sembla que per comptes de vaselina, volen una salsa més forta: all-i-oli, per exemple

VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inútilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Solvré**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que neces-

siten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda: 5'50 ptes. caixa

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariat), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Píndoles depuratives del Dr. Solvré**, que són la medicació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronsos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatorrea* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potenciades del Dr. Solvré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pesse-tes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franqueig a **Oficines Laboratori Sòkatarç, carrer del Ter, 16. telèfon 544 S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentollament, tractament i guariment de les dites malalties.

*Els millors discos
són els de*

La Voz de su Amo

Companyia del Gramòfono, S. A. E.

Demaneu-los per tot arreu

TEATRE APOLO

Avui, divendres, nit, a les deu, i totes les nits,
el super-espectacle de

PARADAS i GIMÈNEZ

música de l'insigne mestre **GUERRERO**

PELE I MELE

per la companyia del TEATRE MARTIN, de Madrid, amb les bellíssimes vedettes **Sara Fenor**
i **Aurora Saiz**, i els tres ASOS del riure

Bori :: Aparici :: Herèdia

50 FORMOSÍSSIMES TIPLES, 50

LLIBRERIA ESPANYOLA D'ANTONI LOPEZ

Rambla del Mig, número 20

BARCELONA

Telèfon número 18692

OBRES COMPLETES

d'En

Santiago Rusiñol

Anant pel món (Esgotada)		El pintor de miracles	1,50
El místic (3. ^a edició)	2,—	La Verge del Mar	1,50
Oracions. Amb música d'Enric Morera (2. ^a edició)	2,—	El despatriat	2,—
Fulls de la vida (Esgotada)		El triomf de la carn	1,50
Els Jocs Florals de Canprosa (2. ^a edició)	1,50	La illa de la calma (3. ^a edició) ...	2,—
El bon policia (Esgotada)		L'homenatge	1,50
Monòlegs (2. ^a edició)	2,—	La lepra	1,50
La bona gent (Esgotada)		L'Arma	1,50
Tartari de Tarascó. D'Alfons Dau-		L'envelat de baix	1,50
det. (Quart miler) (Esgotada)		Glossari, per "Xarau"	2,—
El pati blau (4. ^a edició)	2,—	El català de "La Mancha"	3,50
El poble gris (Esgotada)		El pobre vidu	2,—
La mare (4. ^a edició) (dissetè miler)	2,—	A ca l'antiquari (sainet)	1,50
La "merienda" fraternal. (Quart miler)	1,50	L'auca del senyor Esteve (Cinc actes) (2. ^a edició)	2,—
L'alegria que passa	1,50	"Gente Bien" (Sainet) (3. ^a edició).	1,50
L'heroi (Esgotada)		Els Naufrags	2,—
Llibertat!	2,—	En Josepet de Sant Celoni (Novella picaresca)	2,—
La fira de Neuilly	2,—	"Souper-Tango" (Obra satírica en un acte)	1,50
Els savis de Vilatrista (Esgotada)		La casa de l'art (Peça en un acte).	1,50
L'auca del senyor Esteve (edició definitiva)	16,—	L'acaparador (Peça satírica en un acte)	1,50
L'hereu Escampa (Esgotada)		Bataneros en Comandita (Sainet de costums financers, en un acte).	1,50
En Tartari als Alps	2,—	El català de "La Mancha" (Tragicomèdia en quatre actes)	2,—
La llei d'herència	2,—	"Chauffeur... al Palace!"	1,50
Ocells de pas	2,—	Tenoriades	1,50
La intel·lectual	2,—	"La Niña Gorda"	3,50
El redemptor	2,—	Casament de conveniència	2,—
Cors de dona	2,—	Màximes i mals pensaments (Edició econòmica)	2,—
El Teatre per dins	1,50	(En paper de fil)	5,—
Dol d'"alivio"	1,50	Jardins d'Espanya	25,—
El daltabaix	2,—	Les dues filles	1,50
El titella pròdig	1,50	Els analfabets	2,—
La nit de l'amor	1,50	Miss Barceloneta	2,—
Del Born al Plata. (Impressions de viatge)	3,50		
Port-Tarascó, d'A. Daudet. (Traducció)	2,—		

OBRA D'ACTUALITAT

Vida, obra i anècdotes d'En Santiago Rusiñol

per Jaume Passarell i Angel S. Escó

Il·lustrat amb nombroses fotografies

Preu: 4 pessetes

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al libretor Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cèntims per a certícat. Als corresponals se'ls atorguen descomptes

El pacificador Segura

La guerra santa, o la guerra rància? Ho diem per la pudor troglodítica que fa aquesta genteta